

Znižanje cen pšenice

Privilegirana izvozna družba sporoča, da je v soboto znižala cene pšenice v zvezi s splošnim razvojem pšenice na svetovnih trgih. Svoje dosedanje nakupne cene je držala družba od 11. novembra 1937 do 9. aprila 1938 ter so bile cene v tej dobi za 23—60 din višje kot pariteta Liverpool. Danes plačuje družba tudi po novih cenah še vedno 47,35 din nad liverpoolsko pariteto. Provenienčne slabših kvalitete so znižane za 1—3 din več kot cene blaga boljšega izvoza. S tem je upostavljeno pravo razmerje med posameznimi skupinami cen. Cene so sedaj naslednje: vlažilsko o blago: Tisa I (od severne postaje do vključno Čuruga) 78/2% 159, Begej

79/2% 159, Tisa kanal (od Kule do Bačkega Gradišča) 158, Donava kanal (od Cervenke do Bezdana) 78—79/2% 155, Kanal kr. Aleksandra 78—79/2% 155, Donava, Bačka, Banat in Baranja 78—79/2% 158, Donava Srem in Drava Slavonija 77—78/2% 153, Donava Srbija 77—78/2% 148,50, Sava (Srbija, Srem, Bosna) 77—78/2% 147,50 din. Vagonsko blago bo tudi nadalje kupovala družba po cenah za vlačilsko blago v relacijah vlačilskih postaj: Petrovgrad, Pančevo, Novi Sad, Apatin, Osijek, Zemun in Smederevo. Cena za vag. blago se zniža za 2% zaradi kritja pretovornih stroškov

Zborovanje prevoznikov

Pred dnevi so imeli v salonu pri »Šestici« redni letni občni zbor člani združenja prevoznikov, katerega sta se udeležila tudi narodni poslanec in zbornični tajnik gosp. dr. Koče in obrtni referent g. dr. Frelich, ki je zastopal gospoda župana. Po pozdravu predsednika g. Taškarija Ivana je podal predsedniško poročilo agilni predsednik odeska za motorna vozila g. Ante Guštin. V obširnem poročilu je navajal delo uprave zoper 15%no vozarstvo tako in sprovodnice, ki so zaradi napačnega tolmačenja zakona obširno škodovali razmahu prevoznikov, ki so vršili prevoze po naročilu izven linijskega prometa. Po uvidevnosti merodajnih mest je bila v aprilu 1937 izdana nova uredba, ki je določala pavšalno vozniško takso na motorna vozila. Ta nova uredba bi lahko prav tako škodila, zato je bil eklican širši članski sestanek, ki je o njej obširno razpravljal in napotil delegacijo v Belgrad. V finančnem ministertvu, sta delegata gosp. Guštin in tajnik g. Semenič tolmačila nevzdržnost te uredbe in na anketi meseca julija je bilo s posredovanjem narodnega poslanca g. dr. Koceta doseženo ukinitve izvajanja uredbe do izida nove. Za dan 20. decembra 1937 v Belgradu sklicana anketa pa je z nad vse poštrevolnim prizadevanjem nar. poslanca g. dr. Koceta kot najboljšega poznalca težnjav avtorovoznikov dosegla preureditev prejšnje uredbe. Pri tej anketi sta bila kot zastopnika ljubljanskega združenja g. Guštin in g. Semenič, zastopniki mariborskega združenja in belgradskega, prisostvovali je predsednik združenja avtomobusov g. Rus in generalni tajnik avtomobusne zveze agilni g. Gračanin. Prav tako je bilo doseženo črtanje predloga k proračunu banovine o uvedbi nove takse na tovorne avtomobile, bila je znižana trošarina na bencin od 1 din na 35 par, prav tako pa tudi znižana trošarina pri motornih vozilih na pnevmatiko, ki ne rabijo bencina za pogon, za 50 odstotkov. Ko je našel še razne druge intervencije, se je prav toplo zahvalil nar. poslancu gospodu dr. Kocetu in g. dr. Frelichu za vse obilno pomoč, ki sta jo izkazala v korist združenja v dobro članstva.

Sledilo je tajnikovo poročilo. Združenje ima svoje članke razporejene po 13 okrajih in jih šteje po seznamu s koncem decembra: 97 članov prevoznikov e konjsko vprego, 1 z motornim čolnom, 47 članov avtoprevoznikov z dovolili pred ministereko naredbo, 25 pa z dovolili po tej naredbi. Z novostoritovnimi je naraslo število do danes na 201 člana. Vložila je 227 ovadb na obrtno oblast zoper one, ki so nedovoljeno posegali v pravice in delokrog prevoznikov, in je dosegla, da so bili kaznovani z globami, dočim je 38 prijavi lovoj pristop k združenju. Dokaz zaupanja, ki ga uprava uživa pri svojih članih, je, da predsednik Guštin in tajnik Semenič še pet let z roko v roki vzajemno vodita odgovorne posele v splošno zadovoljstvo. Le tako so mogli uspehi!

G. Viktor Pečar je predlagal po prečitanem blaginjskem poročilu razrešeno upravi. Med slučajnostmi pa je bil soglasno sprejet po g. Moretu stavljeni edini predlog, da občni zbor imenuje gosp. dr. Koceta za izredne zasluje prevoznikom za svojega prvega častnega člana, kar so navzoči z živahnim odobravanjem sprejeli.

K besedi se je oglasil g. dr. Koče, ki se je zahvalil upravi za tako vzorno in res borbeno delo za koristi članstva. Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, je bil občni zbor zaključen. Odpadle so tudi nove volitve, ker so bile že lanske leto.

Društvo kmetijskih strokovnjakov

Na občnem zboru kmetijskih strokovnjakov v Celju 10. t. m. je bila sprejeta resolucija, ki vsebuje v glavnem: tole: Na mešanskih šolah kmetijskega tipa naj se za strokovno kmetijski pouk namestijo absolutni srednjih kmetijskih šol. Čim prej naj se izda zakon o reorganizaciji kmetijske pospeševalne službe, v katerem morajo biti zaščiteni interesi kmetijskih uslužbencev, absolutentov srednjih in nižjih kmetijskih šol. Ministertvo naj spremeni uredbo o rangi strokovnih šol glede na srednje in visoke šole v tem smislu, da se absolutentom dvehletnih nižjih kmetijskih šol prizna isti položaj, kakor ga imajo absolutni nižjih srednjih šol. Absolventom enoletnih nižjih kmetijskih šol naj se prizna položaj, kot ga imajo namestenci z dvema razredoma srednjih šol. Ta položaj pa se naj prizna le v kmetijski službi. Cimpelj naj se

izda zakon, da se morajo na privatnih posestvih nastavljeni za kmetijsko službo izključno absolutenti kmetijskih šol, ki so naši državljani. Delokrog kmetijske pospeševalne službe naj se prenese na banke uprave, zato naj izda ministertvo čimprej okrožni zakon o reorganizaciji kmetijske službe. Kmetijska pospeševalna služba naj se prilagodi čim bolj krajevnim razmeram in potrebam kmeta. Za pravilno vodstvo in za obnovo vinogradov naj se nastavi vinogradniški nadzorniki v okrajih Maribor, Ljutomer, Brežice in Novo mesto. Tem naj se dodeli posebno število strokovnih in narskih inštruktorjev, ki naj vodijo vsa tehnična dela na terenu pri obnovi vinogradov. Omogoči naj se z državno in banovinsko podporo ustanavljanje združnih klet v vseh večjih in važnejših vinogradniških okoliših. Banske uprave naj s podporami ministertva in banovine omogoči ustanavljanje sadnih skladišč. V čim večji meri naj se pospešuje zboljšanje in osuševanje travnikov in pašnikov. V vseh okrožjih naj se ustanovijo obvezne kmetijske nadaljevalne šole, v katerih naj predvajo le strokovnjaki. Okrajni kmet. referenti naj se ne obremenjujejo s posli, ki so v zvezi z raznimi socialnimi ustanovami. Izda naj se uredba za splošno ljudsko zavarovanje vseh prebivalcev Slovenije, ki niso vključeni v kak drugi državni ustanovi. Zavarovanje naj se izvede slično, kakor je to pri drugih zavarovanjih.

Kabel Belgrad—Maribor

V poštnem ministertvu se delj časa proučuje možnost čimprejše zgraditve kabla Belgrad—Maribor. Prvotno smo mislili, da bomo lahko kable izdelali doma in bi se v ta namen povečali obstoječi tovarni v Novem Sadu in Zemunu ali pa bi se eventualno zgradila še ena tovarna. Druga alternativa je bila, da bi to linijo izdelale inozemske tvrdke, za kar bi dobile plačilo v osmih do desetih letih. Sedaj pa poročajo iz Belgrada, da so štiri poljske tovarne predložile ministertvu pošte in brzojava tozadevno ponudbo, po kateri bi zgradile kable, za kompenzacijo pa bi nabavile v naši državi tobak. Zaenkrat manjkajo v poljski ponudbi še podrobnosti.

Zmanjšanje hmelijskih pridelkov v Srednji Evropi. V petek preteklega tedna je bila v Pragi konferenca srednjeevropskega hmelijskega urada, ki se je pečala predvsem z vprašanjem mednarodne regulacije površine in pridelka hmleja v Srednji Evropi. Zastopniki Francije, Nemčije, Jugoslavije, Poljske in Češkoslovaške, ki so bili na tej konferenci, so sklenili, da znižajo tri glavne izvozne države: Jugoslavija, Poljska in Češkoslovaška svojo pridelok hmleja za 30% e pomočjo kontingentiranja. Zastopniki teh treh držav bodo predložili svojim vladam tozadevne predloge. Pred letošnjo letino bo še tozadevno posebna konferenca. Nemčija bo znižala svojo hmelijsko površino za 8000 ha, Francija pa svoje sedanje površine hmelnikov z 8.100 ha ne bo zvišala.

Trgovine na velikonočno soboto dne 16. t. m. § 30 uredbe o odpiranju in zapiranju določa eledeče: Trgovine na debelo in njihove pisarne, poslovalnice agenturnih in eklatišča komisijskih trgovin ter blagovne razpošiljalnice morajo biti na Veliko soboto zaprte ves popoldan. Trgovine z mešanim, specerijskim, materialnim ter delikatesnim blagom zaprejo svoje obratovalnice ob 19, vse ostale trgovske obratovalnice pa že ob 17.

Mestna hranilnica v Črnomlju bo počenši s 20. aprilom 1938 opustila vse vloge, ki so znašale dne 31. decembra 1937 5000 din. Nedvignjene vloge do 5000 din bo hranilnica samo prenesla na novi račun in jih obrestovala po 4%.

Poštna hranilnica v marcu. Vloge na hranilnih knjižicah so se v marcu povečale za 1.326 na 1.344 milij., dočim so v čekovnem prometu padle od 1.879 na 1.798 milij. din. Skupni čekovni promet je znašal 7.14 milij. din, od tega brez gotovine 54,8%.

Proračun primorske banovine znaša za 1938—1939 55,867.146 din, dočim je za 1937—1938 znašal 48,994.572 din. Donos od skupnega davka na poslovalni promet je proračunan na 17,733 067 din (tisti kot za 1937—1938). Pripominjamo, da znaša znatno večji delež naše banovine samo 2.900.000 din.

Povišanje uvoznih carin na živino v Češkoslovaški. Zaradi padca cen živini so bile s 1. aprilom zvišane češkoslovaške uvozne carine na živino iz pogodbenih držav: voli in biki od 160 na 204, krave od 140 na 178, mlada živina in teleta od 130 na 167 in sveže meso od 320 na 408 kron za 100 kg.

Znižanje obrestne mere v Avstriji. Zveza avstrijskih bank je sklenila prilagoditi obrestno mero

svojih članic obrestni meri v Nemčiji in jo torej znižati. Podrobnosti še niso znane.

Feniksovi zavarovalnici v Avstriji. Zaradi prikličuška Avstrije Nemčiji bodo tudi nemške zavarovalnice plačevale obresti in amortizacijske veote za posojilo zavarovalnega sklada v Avstriji iz leta 1936. Tako bodo nemške zavarovalnice prispevale toliko, da ne bo treba več avstrijskih zavarovalnicam pobirati od zavarovancev doklad za ta sklad.

Reichswerke Hermann Goering, ki izkoriščajo tudi vsa ležišča železne rude z zmanjšano vsebino železa, bodo zvišale svojo glavnico od 50 na 400 milijonov mark. 265 milijonov mark v delnicah prevzame država. Nova sredstva bodo šla za zgradbo plavžev v Salzgitterju in Linzu. V ta namen bo v Linzu ustanovljena posebna družba.

Borza

Dne 11. aprila 1938.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Belgradu na 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je v zasebnem kliringu narastel v Ljubljani na 8,90—9, v Zagrebu na 8,83 do 8,93, v Belgradu na 8,8964—8,9964.

Grški boni so beležili v Zagrebu in Belgradu 28,15—28,85.

Nemški čeki so ostali neizpremenjeni na 14,40 do 14,60, nadalje so beležili za konec aprila v Zagrebu 14,35—14,55, za konec maja pa 14,30 do 14,50.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1,695.778 din, v Belgradu 12,465.000 din. V efektil izkazuje Belgrad prometa 2,251.000 din.

Ljubljana — tečajji s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2407,16—2421,76
Berlin 100 mark	1742,53—1756,41
Bruselj 100 belg.	731,55—736,61
Curih 100 frankov	998,45—1003,52
London 1 funt	215,41—217,47
Newyork 100 dolarjev	4314,76—4351,07
Pariz 100 frankov	133,37—134,80
Praga 100 kron	151,54—152,54
Trst 100 lir	227,94—231,03

Curib. Belgrad 10, Pariz 13,535, London 21,64625, Newyork 436, Bruselj 73,39, Milan 22,96, Amsterdam 241,525, Berlin 174,90, Dunaj 50, Stockholm 111,55, Oslo 108,75, Kopenhagen 96,625, Praga 15,21, Varšava 82,20, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,57, Buenos Aires 109,625.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% invest. posojilo 100,25—102, agrarji 61,25—62, vojna škoda promptna 483 do 484,50, begluške obveznice 94—95,25, dalm. agrarji 93,50—94,50, 8% Blerovo posojilo 96,75—98,75, 7% Blerovo posojilo 91,50—92,50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100—101. — Delnice: 7250—7300, Trboveljska 200—210.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99—101, agrarji 61—62, vojna škoda promptna 483—485 (482), begluške obveznice 92,50 denar, dalmat. agrarji 91,50—93, 4% severni agrarji 61—62, 8% Blerovo posojilo 96,25—96,75 (96,50), 7% Blerovo posojilo 91,25—91,50 (91,50), 7% posojilo Drž. hip. banke 99—99,50, 7% stab. posojilo 98—99 (98). — Delnice: Narodna banka 7,250 denar, Priv. agrarna banka 223—225, Gutmann 60 denar, Isis 50 blago, Jadranska plovba 405 blago, Oceanija 600 den.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 100,25—101, agrarji 62—62,50, vojna škoda promptna 484—484,50 (484,25, 484), za konec aprila, maja in junija (483), begluške obvezn. 94—94,50 (94,25), dalmat. agrarji 93,25—93,50 (93,25), 4% severni agrarji 62—62,50, 7% Blerovo posojilo 91,50—92, 7% posojilo Drž. hip. banke 101 denar, 7% stab. posojilo 99—99,75. — Delnice: Narodna banka (7,270), Priv. agrarna banka 227—228 (228, 227).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: 181—184, srem. 180—182, slav. ne notira, bar 172—181, bč. potiska 183—186. — Koruza: bč. srem. 101—102, bar. 98—99. Tendence stalna. — Promet srednji.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

Zivinski sejem v Sp. Gorjah v okr. Radovljica dne 8. aprila. Cene: voli 5—5,75 din, krave 4 do 4,50 din, junice 4,50—5 din, teleta 7—7,50 din in prašiči 8,50—9 din za 1 kg žive teže. Konji od 5000—6000 din za komad.

Zivinski sejem v obč. Videm-Dobrepolje dne 4. aprila. Cene: voli 5—5,75 din, krave 3—4 din, junice in telice 4,50—5 din, teleta po 6 din za 1 kg žive teže. Mladi prašički po 150—250 din za komad.

Zivinski sejem v Stari cerkvi pri Kočevju dne 5. aprila. Cene: voli 5—5,75 din, krave 3—4 dinarje, junice in telice 4—5 din, teleta po 6 din za 1 kg žive teže. Mladi pujski od 150—280 din za komad.

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Slov. Konjicah dne 7. aprila: voli I. vrste 5,50 din, voli II. vrste 5 din, voli III. vrste 4 din, telice I. vrste 5, telice II. vrste 4, telice III. vrste 3,50.

Okoli
2.500.000

odprlinic Vaše kože

NEPRESTANO

deluje noč in dan

in čaka, da jim pride na pomoč aktivni lecitin Solea mila in na rast kože ugodno delujoči kolesterolin Solea kreme, da se prerano ne utrudijo in ovenejo.

SOLEA
Milo in krema

krave I. vrste 4, krave II. vrste 3, krave III. vrste 2 din, teleta I. vrste 5,50, teleta II. vrste 5 din, prašiči pršutarji 7 din za 1 kg žive teže. Goveje meso I. vrste prednji del 10, zadnji del 12 din, II. vrste prednji del 8 din, zadnji del 10 din, svinjina 12—14 din, slanina 15 din, svinjska mast 16 din, čisti med 20 din, goveje surove kože 8 din, teleče surove kože 12 din, svinjske surove kože 6 din za 1 kg. — Pšenica 200 din, ječmen 175 din, rž 175 din, oves 150 din, koruza 150 din, fižol 200 dinarjev, krompir 100 din, seno 30 din, slama 20 dinarjev, pšenična moka 350 din, koruzna moka 175 din za 100 kg. — Navadno mešano vino pri producentu 4—5 din za liter, finejšje sortirano vino pri producentih 6—8 din za liter.

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Kočevju dne 3. aprila: voli I. vrste 6 din, II. vrste 5 din, III. vrste 4,50 din, telice I. vrste 6 din, II. vrste 5 din, III. vrste 4,50 din, krave I. vrste 5 din, II. vrste 4 din, III. vrste 2 din, teleta I. vrste 8, II. vrste 6,50 din, prašiči špeharji 9 din, prašiči pršutarji 7,50 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste prednji del 12 din, zadnji del 10 din, II. vrste prednji del 12 din, zadnji del 10 din, svinjina 14 din, slanina suha 20 din, svinjska mast 18 din, goveje surove kože 12 din, teleče surove kože 14 din, svinjske surove kože 8 din za 1 kg. — Oves 175 din, koruza 150 din, fižol 250 din, krompir 80 din, seno 50 din, slama 25 din, jabolka I. vrste 500 din, II. vrste 400 din, pšenična moka 325 din, koruzna moka 185 din za 100 kg.

— V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otekoma jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda milo deluje in zanesljivo otvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Domžale

Koncert pevskega društva »Grafikac«. — Na evnetno nedeljo, dne 10. t. m. ob 4 popoldne je imelo pevsko društvo »Grafikac« koncert v Godbenem domu v Domžalah, ki je dobro uspel. In tonacija je bila sijajna, dinamika zelo dobro podana in glasovni učinki so prišli lepo do izraza. Na sporedu so bile najnovejše skladbe naših najboljših skladateljev, tako da je bil program nad vse pester in bogat. Obžalovanja pa je vredno, da se občinstvo za take kulturne prireditve tako malo zanima; udeležba je bila namreč precej skromna. Upamo, da bo v bodoče tudi v tem pogledu boljše usrečeno in zadoščeno trudu in požrtvovalnosti vrlega pevskega zbora, ki ga želimo kaj kmalu zopet slišati. — Prijatelj petja.

Kulturni obzorik

Novo delo prof. M. Murka

Prof. Matija Murko, oče slavistov, kakor ga tudi imenujejo, se je v zadnjem času zopet z mladeniško voljo in močjo vrgel na delo, da ob svojem ogromnem gradivu, ki ga je zbiral vse življenje, napiše, kar edino on lahko, sintetično delo o srbskohrvatski narodni pesmi, ki naj združi vsa dognanja njegovega folklorističnega delovanja. Toda med delom za tako knjigo rešuje — mimo grede — nekatere probleme iz tega področja ter je zdaj izšla pri založbi Rudolf M. Rohrer v Brnu kot ponatis iz Germanoslavicae (1935-36) posebna razprava (str. 80) z naslovom: »Das Original von Goethes Klaggesang von den edlen Frauen des Asan-Agac« (Asanaginica) in der Literatur und im Volksmunde durch 150 Jahre. (24 Kz oz. RM 2,10.) Prav na tej slavni pesmi, ki je prinesla največ slave srbskohrvatski pesmi v širnem svetu, hoče demonstrirati življenje narodne pesmi sploh ter njeno notranjo spremembo. Obenem se je razprava razrasla v pravo monografijo o tej pesmi, namreč o njenem vzniku in rasti.

Kakor znano, je pesem najprej priobčil v originalu in italijanskem prevodu opat Fortis (1774) v »Viaggio in Dalmazia«, prevel pa že zelo zgodaj na nemško C. Werthes (1775. oz. 1776). Na podlagi tega nemškega prevoda, Italijanske razprave in izvirkina jo je prepešnil 1775 sam Goethe in jo priobčil v Herderjevi zbirki »Volkslieder«. I. zv. 1778 kot pesem »aus dem Morlakischen«. In od tedaj

datira zanimanje sveta za srbskohrvatsko narodno pesem. Toda važna je druga zanimivost: od tedaj — od Fortisa — do zadnjih let je nihče ni več slišal peti med narodom ter je od 1. 1846, ko jo je Vuk priobčil vnovič iz Fortisa s pripombo, da je zdaj izgubljena, tudi veljala za tako. To se je trdilo še prav leta 1932 (Murko). Toda prav to leto je prišlo novc odkritje: kipar Meštrovič je v zagrebški »Novi Evropi« objavil tekst, kakor ga je — kot dober pevec narodnih pesmi — pomnil še od doma, od stare matere v severni Dalmaciji, ter je kmalu nato še istega leta tudi Murko sam slikaš! »Asanaginico« peti 84 letno Pavlo Kuvelič na otoku Šipan: podana sta tako nova dva dokaza, da ta najslavnejša pesem še živi, da je njena domovina obmorska Hrvatska, nekdanje mohamedansko, sedaj krščansko okolje, ter da taka pesem o ženski usodi živi v ženskem svetu, ki je pa ne poje ob gušilih, kakor se je doslej mislilo, temveč recitira. In le iskanje pesmi v napačni smeri — pri moških pevcih, zlasti še guslarjih — je bilo krivo, da je svet smatral to pesem za izumro.

Toda Murko hoče prisnost teh zadnjih odkritij še dokazati, če niso morda le plod že tiskanih, knjižnih vplivov.

Njegova razprava obsega tri poglavja: v prvem opisuje Murko knjižno usodo Fortisovega teksta, ki je zaslovel po Goetheju, pa tudi zaradi novega tragičnega motiva: zaradi ženske sramežljivosti, ki si ni upala obiskati bolnega moža, kar je razdražilo moža, da jo je zavrgel. Tako je žena živila še v tradicionalnem svetu, dočim je mož že bil pristaš nove morale Prof. Murko dokazuje iz zgodovine položaja ženske pri nas (Jugoslaviji) in njene podrejenosti je v polpretekli dobi, da je bila

žena za moškega v nekom oziru »Tabu«, to je nekaj prepovedanega in manjvrednega, kar je tipično za orient sploh, iz česar je izvirala tudi pretirana ženska sramežljivost, ki se je ohranila tudi še v krščanskem svetu. In iz preloma takega pojmovanja je nastala notranja tragika Asanaginice. Murko določa bliže tudi domovino pesmi, ki jo postavi v okolico Imotskega in v turška leta 1463 do 1717, dočim je pesnik, lahko tudi pesnica, pripadal višji mohamedanski rodbini ali pa tudi krščanski ljudski plasti. Murko opisuje razširjenost narodne pesmi v teh krajih ter piše o zapisu »Asanaginice«, ki da jo je prvi zapisal Spilčan Julij Bajamonti (1744—1800) v rokopisu, ki je danes znan po »splitskem rokopisu« (objavil Miklošič) in iz katerega je šele prišel — direktno ali indirektno — k Fortisu in ki je dokaz, da so se v Jugoslaviji zapisovale pesmi davno pred Percjem in Oslavim. Bajamonti ima največji zaslug za to pesem. — V drugem poglavju opisuje težnjo Kopitarja in Vuka, da bi našla med narodom isto pesem. Kljub nekaterim variantam (15) Murko zanika, da bi bile to iste pesmi, temveč samo odlomki tipičnih narodnih verzov, ki so lastne tudi drugim pesmim. Ko preide na Meštrovičev zapis, poda historiat »Meštroviča kot epinevega pevca« ter dokaže njegovo »verodostojnost« oz. »pristnost« pesmi, da njegova Asanaginica ni nastala pod knjižnim vplivom. Preden pa je prešel na svojo najdbo v l. 1932, je podal sliko o epinih pevkih brez instrumenta, na katere zaradi prevleklake kulta gusel in pevec niso raziskovalci bili dovolj pozorni, ter o motivih teh pesmi. Njegova pevka 84 letna Pavla Kuvelič, je znala pesem od svoje 94 letne matere, ta pa od starke Marije Baluki, ki je bila tudi stara 80 let, tako da predstavlja

Pavla Kuvelič skoraj 150 letno tradicijo narodne pesmi, kar je pač idealen primer. Njeno pevanje je Murko zapisal pa tudi fonografski ter fonograf hrani jo v Pragi. Murko poda opis pevanja pa tudi notranjo oznako — meiodijo, kakor mu jo je opisal etnograf, glasbenik ter slikar Ludvik Kuba. V zadnjem poglavju pa primerja vse tri tekste med seboj: Bajamontijevega, Meštrovičevega in Kuveličeve v originalu in nemškem prevodu ter ugotovi, da je pesem pri Kuveličevi — najmlajša variacija — dobila nekatere spremembe, ki so razumljive iz oddaljenosti mohamedanskega okolja, da pa je v motivu, da materi poči srce, ko se poslovi od najmlajšega enoletnega sinčka, krščansko pomostavljena in elementarnejša in zato umetniško še močnejša. Zapisom je dodan tudi besedni komentar. —

To je vsebina nove knjige profesorja Matije Murka iz področja narodne pesmi, na katerem je njegovo delo imelo največ prodornega uspeha. Malo obširneje smo govorili o tej razpravi ne samo zaradi njene pomembnosti, temveč tudi zaradi tega, ker je Asanaginica najlepši biser srbskohrvatske narodne pesmi, in sicer iz njenega najzgodnejšega hrvatskega okolja, in je razprava razširjenost pevcev potrdila tudi za dalmatinske otoke. Glavno pa zaradi tega, ker je prinesla nekaj novih ugotovitev v razvoj narodne pesmi (ženske brez gusli recitirajo!) in potrdila še sedaj živo moč te najslavnejše srbskohrvatske pesmi, o kateri se veliko govori tudi v naših šolah. In prav zaradi teh opozorj na nova dognanja. G. prof. Murku pa želimo, da bi mogel dokončati svojo monografijo o srbskohrvatski narodni pesmi ter s tem kronati svoje življenjsko delo. td